

Sygn. akt VI P 129/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2017 roku.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR Przemysław Chrzanowski

Protokolant Patrycja Wielgus

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko Z. (...) w W.

o odprawę

1. zasądza od Z. (...) w W. na rzecz J. K. kwotę 30.585,60 zł (trzydzieści tysięcy pięćset osiemdziesiąt pięć złotych sześćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 maja 2014 roku do dnia zapłaty tytułem odprawy,
2. zasądza od Z. (...) w W. na rzecz J. K. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
3. nakazuje pobrać od Z. (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – konto bankowe Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie kwotę 1.530 zł (jeden tysiąc pięćset trzydzieści złotych) tytułem kosztów sądowych,
4. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 5.097,60 zł (pięć tysięcy dziewięćdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt groszy).

Sygn. akt VI P 129/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lutego 2017 r. (data przesłania) J. K. wniósł o zasądzenie od Z. (...) w W. 30 585,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 maja 2014 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że był zatrudniony u pozwanego od 9 lipca 2007 r. do 14 lutego 2013 r. Rozwiązanie umowy nastąpiło za porozumieniem stron (w ramach ugody sądowej w toku postępowania o przywrócenie do pracy). Powód od dnia 7 grudnia 2012 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim. J. K. nabył prawo do renty od dnia 22 maja 2014 r. - bezpośrednio po wygaśnięciu uprawnienia do pobierania świadczenia rehabilitacyjnego, co potwierdza wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 marca 2016 r. Powód wyjaśnił, że zgodnie z art. 8 ust. 1 lit d układu zbiorowego pracy, obowiązującego u pozwanego od 2008 r., z uwagi na przejście na rentę z tytułu niezdolności do pracy, po przepracowaniu 20 lat (zliczeniu podlegają okresy zatrudnienia u innych pracodawców – art. 8 ust. 2 układu zbiorowego), przysługuje mu jednorazowa odprawa pieniężna w wysokości 6 miesięcznego wynagrodzenia. Powód wskazał, że posiada wymagany 20 letni staż pracy. Podał, że pozwany - pomimo wezwania do zapłaty odprawy z dnia 10 listopada 2016 r. - odmawia wypłaty odprawy.

(pozew k. 1-3v)

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 1 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt VI Np 16/17 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

(nakaz k. 28)

Z. (...) w W. wniósł w sprzeciwie o oddalenie powództwa w całości.

Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że trzyletni termin przedawnienia roszczenia o odprawę – liczony od dnia rozwiązania stosunku pracy – upłynął. Ponadto zarzucił, że powód nie wykazał związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy, a nabyciem prawa do renty.

(sprzeciw k. 32-34)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. był zatrudniony w Z. (...) w W. w okresie od 9 lipca 2007 r. do 14 lutego 2013 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku inspektora nadzoru budowlanego z wynagrodzeniem w kwocie 5.097,60 zł.

(bezsporne)

Z. (...) w 2008 r. zawarł Ponadzakładowy Układ Zbiorowy Pracy, którym objęto pracowników zatrudnionych w jednostkach budżetowych (...) W. gospodarujących zasobem lokalowym (...) W.. Zgodnie z art. 8 ust. 1 lit d tego układu pracownikowi, z uwagi na przejście na rentę z tytułu niezdolności do pracy, przysługuje jednorazowa odprawa pieniężna – po przepracowaniu 20 lat – w wysokości 6 miesięcznego wynagrodzenia za pracę. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu, do okresów pracy uprawniających do odprawy wlicza się wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia. Zgodnie z ust. 3 odprawę oblicza się według zasad obowiązujących przy ustaleniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy.

(układ zbiorowy pracy wraz z aneksami k. 6-13)

Wysokość odprawy rentowej J. K. obliczona zgodnie z zasadami wynikającymi z Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy wynosiła by 30 585,60 zł.

(bezsporne)

J. K. przebywał na zwolnieniu lekarskim od dnia 7 grudnia 2012 r.

(bezsporne)

Z dniem 13 lutego 2014 r. na mocy porozumienia stron rozwiązano umowę o pracę. Powyższe było wynikiem ugody zawartej w dniu 21 kwietnia 2016 r. przez J. K. z Z. (...) w toku postępowania prowadzonego pod sygn. akt VI P 145/13 o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy.

(odpis protokołu rozprawy zawierający ugodę z dnia 21 kwietnia 2016 r. k.21-21v)

W dniu 8 kwietnia 2014 r. J. K. wystąpił z wnioskiem o rentę. Wyrokiem z dnia 3 marca 2016 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie o sygn. akt III Aua 559/16 ustalił J. K. prawo do renty od dnia 22 maja 2014 r. do dnia 30 listopada 2016 r. W uzasadnieniu wskazano, że całkowita niezdolność do pracy powstała w lutym 2013 r., a do dnia 21 maja 2014 r. J. K. był uprawniony do świadczenia rehabilitacyjnego.

(wyrok SA w Lublinie, sygn. akt III Aua 559/16 wraz z uzasadnieniem k. 18-21)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz aktach osobowych, których autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Dokumentom zgromadzonym w aktach sprawy Sąd dał wiarę w pełni, albowiem ich autentyczność i wiarygodność nie były kwestionowane przez strony, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Strony nie wnosiły o uzupełnienie materiału dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 92¹ k.p.:

§ 1. Pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę, przysługuje odprawa pieniężna w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia.

§ 2. Pracownik, który otrzymał odprawę, nie może ponownie nabyć do niej prawa.

Zatem nabycie prawa do odprawy pieniężnej zależy od powstania następujących okoliczności: spełnienia przez pracownika warunków uprawniających do renty lub emerytury, ustania stosunku pracy, zmiany statusu prawnego pracownika z pracownika na osobę pobierającą określone świadczenie oraz związku między ustaniem stosunku pracy a przejściem pracownika na rentę lub emeryturę. Z punktu widzenia przedmiotowej sprawy istotne znaczenie ma ostatnia z wymienionych przesłanek, tj. „związek” między rozwiązaniem stosunku pracy a przejściem pracownika na rentę.

W orzecznictwie przyjmuje się, że odprawa przysługuje pracownikowi w związku z nabyciem prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej, a nie pracownikowi, który nabył już prawo do tych świadczeń lub też w chwili nabycia tego prawa. Oznacza to, że ustawodawca zakłada, iż odprawa przysługuje także po rozwiązaniu stosunku pracy, a więc tym samym osobom, które pracownikami już nie są. Ponadto powstanie prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej nie musi mieć miejsca bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy, byleby między tym rozwiązaniem a powstaniem prawa do tych świadczeń zachodził „związek”. Może być to związek przyczynowy i czasowy, ale wystarczy także związek funkcjonalny, gdyż w przeciwnym razie ustawodawca posłużyłby się bardziej restryktywną z punktu widzenia interesów pracowników formułą prawną, wymagającą np. by rozwiązanie stosunku pracy następowało „z powodu” (z przyczyny) nabycia prawa do emerytury lub renty inwalidzkiej, bądź też z powodu podjęcia przez strony (stronę) stosunku pracy działań zmierzających do uzyskania przez pracownika emerytury lub renty inwalidzkiej i uzyskania przez niego takiego świadczenia (wyrok SN z dnia 8 grudnia 1993 r., I PRN 111/93, OSNCP 1994 nr 12, poz. 243).

Powód spełnił przesłanki do nabycia odprawy rentowej. Nie pozbawia go odprawy fakt, że renta z tytułu niezdolności do pracy została mu przyznana od 22 maja 2014 r., tj. od dnia zaprzestania pobierania świadczenia rehabilitacyjnego. Powód przebywał na zwolnieniu lekarskim nieprzerwanie, od 7 grudnia 2012 r. i przeszedł na rentę po wyczerpaniu okresu zasiłkowego i świadczenia rehabilitacyjnego. Fakt, że orzeczenie o rencie zostało wydane po rozwiązaniu umowy o pracę i dopiero po wyczerpaniu drogi sądowej, nie ma znaczenia i nie niweczy związku pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy, a przejściem na rentę. Jak wynika z opinii biegłych, na których oprął się Sąd Apelacyjny w Lublinie ustalając prawo powoda do renty, niezdolność powoda do pracy powstała w lutym 2013 r., a więc w okresie gdy ustał stosunek pracy. Ustalenie prawa do renty zostało niejako odsunięte w czasie, z uwagi na korzystanie ze świadczenia rehabilitacyjnego. Wobec powyższego, w ocenie Sądu, istniał związek pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy a nabyciem przez powoda uprawnień do renty i w związku z tym należało zasądzić na jego rzecz odprawę rentową.

Prawo do odprawy rentowej przysługuje pracownikowi albo na podstawie przepisów ogólnych, powszechnie obowiązujących (art. 92¹k.p.) albo na podstawie przepisów szczególnych (np. ustaw regulujących odrębnie, poza

Kodeksem pracy, stosunki zatrudnienia poszczególnych kategorii pracowników, czyli tzw. pragmatyki), albo na podstawie postanowień zawartych w tzw. autonomicznych źródłach prawa pracy (np. w układach zbiorowych pracy).

Standard uprawnień płacowych pracownika z tytułu rozwiązania stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę lub rentę zawarty w art. 92¹k.p. ma charakter minimalny. Przewidziana w tym przepisie odprawa emerytalna lub rentowa jest świadczeniem powszechnym, ustawowo gwarantowanym, a jej wysokość odpowiada jednomiesięcznemu wynagrodzeniu za pracę pracownika i jest niezależna od posiadanego przez uprawnionego stażu zatrudnienia. Jest to świadczenie, które każdy pracownik powinien otrzymać raz w życiu, gdy traci swój status pracowniczy w związku z przejściem na rentę lub emeryturę. W układach zbiorowych pracy i regulaminach wynagradzania można jednak ukształtować zasady nabywania prawa do tego świadczenia i ustalania jego wysokości w sposób korzystniejszy dla pracowników od wynikającego z powołanego przepisu (por. uchwałę SN z dnia 18 marca 2010 r., II PZ 1/10, OSNP 2010/17-18/208 oraz wyroki SN z dnia 7 lutego 2008 r., II PK 160/07, OSNP 2009/7-8/97; z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 328/09, Lex nr 603418 i z dnia 9 grudnia 2015 r., I PK 1/15, Lex nr 1959540).

W niniejszej sprawie prawo do odprawy rentowej pracowników pozwanej, w tym powoda, zostało określone w Ponadzakładowym Układzie Zbiorowym Pracy z 2008 r. Zgodnie z art. 8 ust. 1 układu pracownikowi spełniającemu warunki uprawniające do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę lub emeryturę przysługuje odprawa pieniężna zwana dalej odprawą. Podstawę wymiaru odprawy stanowiło miesięczne wynagrodzenie pracownika przysługujące w dniu ustania stosunku pracy. Powodowi w związku z łącznym stażem pracy podlegającym zaliczeniu zgodnie z art. 8 ust. 2 układu przysługuje więc odprawa pieniężna w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia, tj. kwota 30 585,60 zł.

Zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego okazał się nietrafny. Prawo do odprawy rentowej powstaje bowiem dopiero po przyznaniu renty. Skoro zatem renta została przyznana powodowi od dnia 22 maja 2014 r., tj. po około 15 miesiącach od rozwiązania stosunku pracy, a to z uwagi na to, że do dnia 21 maja 2014 r. był on uprawniony do korzystania ze świadczenia rehabilitacyjnego, to nabył on prawo do odprawy w tej dacie. Tym bardziej, że jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 3 marca 2016 r., powód był całkowicie niezdolny do pracy już w lutym 2013 r., a zatem w czasie gdy doszło do rozwiązania stosunku pracy. W konsekwencji trzyletni termin przedawnienia roszczenia o zapłatę odprawy rentowej liczyć należy od dnia następującego po dniu uzyskania renty przez powoda, tj. od dnia 23 maja 2014 r. Powództwo w sprawie wniesione zostało w dniu 22 lutego 2017 r., a zatem przed upływem terminu przedawnienia.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. zgodnie z którym, jeżeli dłużnik (pracodawca) opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego (odprawa rentowa), wierzyciel (powód jako pracownik) może żądać odsetek za opóźnienie, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Roszczenie powoda o odprawę stało się wymagalne z dniem następującym po dniu nabycia prawa do renty, tj. z dniem 23 maja 2014 r.

W tym stanie rzeczy, na podstawie wskazanych przepisów, zasądzono na rzecz powoda kwotę 30 585,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 maja 2014 r. do dnia zapłaty tytułem odprawy.

Rozstrzygając o kosztach Sąd oparł się na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu, o której mowa w art. 98 k.p.c. Koszty zastępstwa procesowego należne powodowi od pozwanego stanowi kwota 2 700 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika będącego radcą prawnym, zgodnie z § 2 pkt. 5 w zw. z § 9 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.).

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt. 3 wyroku oparto na art. 97 i 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.) w zw. z art. 98 k.p.c. Powód był z mocy prawa zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych, w związku z czym zaistniała konieczność orzeczenia o nich w wyroku. Zgodnie z art. 113 ust. 1 cytowanej ustawy, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których

nie miał obowiązku uiścić kurator lub prokurator, Sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w danej instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Taka sytuacja zaistniała właśnie w niniejszej sprawie, stąd nakazano pobrać od Z. (...) w W. na rzecz Skarbu Państwa – konto bankowe Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie kwotę 1 530 zł tytułem kosztów sądowych (30 585,60 zł x 5 %).

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł w punkcie 4 na podstawie art. 477² § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nie przekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika.